

HECE TASLARI

aylık Őir dergisi

99.on5mayıs2023

hece taşları

aylık şiir dergisi

yayın yönetmeni

tayyib atmaca

son okuma

metin özarslan

kapak fotoğrafı

ahmet kuşcu

muhabbet yeri

haydarbey mh.32077.sokak
armada/2 d blok nu: 6
onikişubat/kahramanmaraş

0535 391 92 50

www.hecetaslari.com

hecetaslaridergisi@gmail.com

9. yıl. 99. sayı 15 Mayıs 2023

issn 2149-4509. (e-dergi)

BU SAYIDA

- Rifat Kütük / Mersiye- / 3
- Halil Cengiz / Yok / 4
- Kadir Karaman / Bilemedim / 5
- İbrahim Berber / Ücra / 6
- Mustafa İmir / Bir Güz Günü / 7
- Nadir Azayoğlu / Bəsimdi / 8
- Vasif Süleyman / Gəlib-Gedirsən / 9
- İbrahim Şahin / Aşka Yüzüm
Kara Düştü- / 10
- Selim Lale / Medet / 12
- Hüseyin Kaya / Tayyib Atmaca ile
Şiir Yürüyüşü -1-/ 13
- Rafiq Oday / Sonetlər Çələngi / 17
- Mustafa Işık / Denize Selam / 18
- Ali Çolakoğlu /
Umudumuz Çocuklar / 19
- Hasan İldiz / Anemon / 20
- Cafer Cabbarlı / Qızım / 21
- Basri Doğan / Yüzleşme / 22
- Kirman Rüstəmli / Bənövşəm / 23
- Metin Özarslan / Gönül Dağı / 24

● Rifat Kütük

Mersiye

Bir gün diner elbet bu sert rüzgârlar
Mühürler savrulan ömrümü ölüm
Hayatın şarkısı usulca susar
Sağır bir sessizlik olur son günüm

Gözlerimden kalkar esrarlı perde
Ya bir akşam vakti ya da seherde
Yekpâre aşk olup düştüğüm yerde
Donmuş hayallere döner gördüğüm

Yaslı niyazlarla yüklenir dengim
Toprakla sırlanır silinir rengim
Zamanın sazında biter ahengim
Değişmez ölümün verdiği hüküm

● Halil Cengiz

Yok

Tavşan deliğinden bakıyorsun; yarı şehlâ
Sonsuzluğa, varlık ile yokluk üzerinden.
Gölgen bile gövdende değil, sen ise hâlâ,
Buldum sanıyorsun o bulunmazlığı bâzen!

Günler, gecenin bağına zulmetli sığıntı
Renkler, siyahın bir tonu olmuş gibi yer yer...
Bilmek dediğin, bilmediğin şeyde kırıntı
Varmak dediğin, varmadığından geri bir yer...

Her şey ama her şey, bir oyun sahnesi aklın;
Âlem, ışığın beynine yansıttığı cümbüş.
Boşlukta ateşsin ya da bir kurguda yangın
Sen yoksun, izin yok; yaşamın sâdece bir düş.

Elsiz ve ayaksız yürüyorsun bu rüyâda
Gözsüz görüyorsun ve kulaksız duyuyorsun
Olmazlar olurken, bu masal yurduna peyda
Sen, sâde beden örtünü örtmüş; uyuyorsun...

Cismin desen; aslında yokun aynada hapsi
İsmin desen; alfâbede harflerden ibâret!
Üç beş yalan, üç beş de hayâl toplamı hepsi,
Bir nokta kadar yeryüzü; hiçlikten ibâret!

Bir düş; ama en sâhi sihirden daha gerçek
En tatlı şaraptan daha meczup, daha hunhar...
Her şey bu kadar boş, bu kadar çizgisi titrek,
Her şey bu kadar yok ve de her şey bu kadar var!..

● Kadir Karaman

Bilmedin

Yenilgiye gâlip gelmek denildi
Göz kururmuş, söz solarmış bilmedim.
Umutlara kâlbim hükmen yenildi
Ağlamak kâr, gülmek zârmış bilmedim.

İrâde kördüğüm, akıl bilmece
Kendini bilmeze bilgiler gece
Tenim yüreğime eder işkence
Hükümdara hüküm varmış bilmedim.

Mihnetin kahrını çekmeyen bilmez
Dağ ne doruk nedir çıkmayan bilmez
Gözlerin ardını bakmayan bilmez
Âlem sanılan darmış bilmedim.

Eğilmezmiş yere, beklentisiz baş
Yakarmış yüreği, tertemizse yaş
İltifat görmezmiş, yontulmazsa taş
Sevgi büyük kazanç, kârmış bilmedim.

En güzel çiçekmiş, insan, en çirkin
İhtiras yıkarmış, yok edermiş kin
Olmayı isterdim yârimle erkin
Kalem rehber, yazı yârmış bilmedim.

● İbrahim Berber

Ücra

Kederle inleyen ruhlar mustarip
Ne Şirin ne Aslı ne Leyla kaldı.
Başımız üstünde şu gök kubbede
Kaldıysa sadece vaveyla kaldı.

Aşk bize sıratı geçtik hülyadan
İrkilip uyandık korkunç rüyadan
Fayda bulamadık fani dünyadan
Bize bas edilmez bir bela kaldı.

Dinle bir haber var ömrün güzünden
Gün be gün içimiz kanar hüzünden
Kalbimize uzak bir aşk yüzünden
Can verdik ne gurbet ne sıla kaldı.

Gönül bahçemize girince kıran
Maziyi andım da düşündüm bir an
Ne yürük semai acemaşırın
Ne nihavent kaldı ne saba kaldı.

Kitaptan zihinden silindi bir bir
Unutuldu Mecnun Kerem ve Tahir
Yere kapaklandı sanla mefahir
Onlardan ne bir ses ne nida kaldı.

● Mustafa İmir

Bir Güz Günü

Doğada günübürlük hoş gezinti hevesim
Orman uğultusuna eşlikte ayak sesim
Önyargısız yürürken hangi yöne bakınsam
Sarı çeşitlerinden mora kadar bin resim

Hışır hışır yapraklar her renginden son güzün
Dinginliğin yanında gizli derin bir hüznün
Belirsiz tedirginlik, ıskalanmış bir şeyler
Gözün gördüklerini tarife yetmez sözün

Son yağmurla beslenip hafif kabarmış toprak
Görülmeyen canlara hiç yoktan yorgan yaprak
Ululuğu fısıldar ıssızlıkta uğultu
Yorgun pınarın suyu serin, durulmuş, berrak

Tozlarından arınmış ince cılga yolları
Geniş yapraklıların çıplaklaşmış dalları
Görkemli ağaçların kaçınıcı son güzüdür
Kalın gövdelerinde saklar nice yılları

Ortadan çekilmişler; ne sinek var ne böcek
Çalıda titreşen ağ kendi kayıp örümcek
Sıralı mevsimlerden oluşan bu döngüde
Yakında yağmur, kar var; rüzgâr serin esecek

Yaban güvercin çifti işi olura salmış
Kayalığın başında sanki seyrana dalmış
Doğada kimi avdır kimi fırsatçı avcı
Kuru otlar içinde bir kuştan tüyler kalmış

Ortalık ıssızlaşmış soğudukça havalar
Rengi uçmuş otlardan terkedilmiş yuvalar
İlkbahar telaşesi, yaz coşkusu kaybolmuş
Kuşlar kim bilir nerde, nasıl rızık kovalar

Değişim, dönüşüm ve başkalaşım her anda
Belli belirsiz izler bırakır her bir canda
Bir sonbahar havası daha soludu *İmir*
Şükrün hatırasıdır ömür denen zamanda

● Nadir Azayoglu

Bəsimdi

Səndən nə gözləyib, nə umasıydım,
Sən elə mənimçün haqsan, bəsimdi.
Bahar həvəsinlə payız ömrümə,
Bənövşə baxışı baxsan, bəsimdi.

Hər gün bir məclisdən min qat enən var,
Hər gün bir ünvandan geri dönən var,
Sənin sevdiyən var, səni sevən var,
Sənki gözü-könlü toxsan, bəsimdi.

Daş altda çiçək var ətrinə hayıf,
Oxunmaz, oxşanmaz xətrinə hayıf,
Şeirinin bir-iki sətrini sayıf,
Bir ətək qayğıdan çıxsan, bəsimdi.

Bir belə haqsızlıq bu şər içində,
Nadirin bir həsrət bişər içində,
Belə başıpozuq bəşər içində,
Bütövsən bəsimdi, sağsan bəsimdi.

● Vasif Süleyman

Gəlib-Gedirsən

Hər gün ürəyimdən gəlib-gedirsən,
Yaxşı yol tapmısan gəlib-getməyə.
Elə yaxşısını sən eyliyirsən,
Qorxuram başqası gələ, getməyə.

Birdən səsə düşər, qulağın səsə,
Dinlə bu sözləri bir yalan kimi.
Hələ harasıdı ürəyim üstə,
Dünyanı gəzəcən Magellan kimi.

Elə sənsizlikmiş ümid-pənahım,
Hər şeyi yazıram qəmin boynuna.
Heç qübar eyləmə mənim səyyahım,
Dəmir çarığın da mənim boynuma.

Tələsmə yollarda astaca, aram,
Gör neçə gecəmiş, səhərimiz var.
İndidən deməyə biraz qorxuram,
Hələ o dünyaya səfərimiz var.

Tələsmə, adına biçilib bu yol,
Tələsmə, bu yolla tən gedənin yox.
Mənim ürəyimdə sən arxayın ol,
Qarıdan çıxanda ləngidənim yox.

Bu yol nə uzundur, nədə ki qısa,
Bu yol ömür ilə ölüm arası.
Qəlbimə yol saldın, amma hardasa,
Yolunu gözləyir kimsə, qadası.

Hər gün ürəyimdən gəlib-gedirsən,
Yaxşı yol tapmısan gəlib-getməyə.
Elə yaxşısını sən eyliyirsən,
Qorxuram başqası gələ, getməyə.

● İbrahim Şahin

Aşka Yüzüm Kara Düştüm

Düşüp gönlümün peşine dolandım aşk vadisinde
Kara bahtın cilvesiyle vefâsız bir yara düştüm.

Huzur limanı diyerek sundum sinemi cömertçe
Yâr dilinden yüreğimde bin bir çeşit yara, düştüm.

Sevdâ sarhoşu gönlümün koştum peşinden çâresiz
Gönlü başkasına meftûn yâr yüzlü ağyâra düştüm.

Acı çeker her nefeste, aşk vurgunu yiyen kalbim
Ecelim telinde diye varıp zülf-i yâra düştüm.

Hazânımı kışkırtarak özendirip nevbahâra
Gönlümü dil-hûn eyleyen cilveli dil-dâra düştüm

Sarpa saran bu seferde sığınağım; sabr-ı cemil
Bîcâreyim; aşk ufkunda ümit bitti, dara düştüm.

Sevmekten suçlu bulundum yâr gönlünün kararında
Sürgün yedim hasretlere, hüküm giyip dâra düştüm.

Bâd-ı sabadır diyerek kokladım yâr nefesini
İlgıt ılgıt eridiğim kor ateşe, hâra düştüm.

Yâr sînesin sarmak için açıverdim kollarımı
Bin nâz ile kaçıp gitti hüsrânımı sara düştüm.

Sancı çektim gece gündüz sevdâm hayat bulsun diye
Gül bahçesi düşler iken onulmaz bir nâra düştüm.

Tek sermayem sevgim idi, örselendi yâr elinde
Geçmez akçe pula döndü, bitmez âh u zâra düştüm.

Şeyda bülbüller misali figân ettim yar bağında
Dut yedirip lâl eyleyen bağbân-ı gülzâra düştüm.

Kem talihim yüz vermedi şu sevda çölünde bana
Vahâ yüzlü seraplarda cefâkâr şah mara düştüm.

Sevdâ ile kanatlanmak okşamıştı yüreğimi
Gizemine akıl ermez bir çetin esrâra düştüm.

Yaz yağmuru bekliyordum sırlısıklam olmak için
Duygularımı donduran fırtınaya, kara düştüm.

Gül yüzlü rüya sanırdım yar uykusunda kendimi
Bilmezdim ki gecesini örseleyen kara düştüm.

Kapısını çaldığımda kıpır kıpır gönlüm vardı
Talan etti coşkuları derin bir efkâra düştüm.

Aşkın yüzünü ağartan gönül olmaktı dileğim
Tek yürekle kalakaldım, aşka "yüzüm kara" düştüm.

Yusuf cevri etme kendine deyip sabrı kuşansam da
Bir hal bilmezsin yüzünden sevdayı inkâra düştüm

● Selim Lale

Ey rahmeti bîpâyân
Yetiş Allah'ım meded
Lütfun âlemeayân
Yetiş Allah'ım meded

Rahmeti hadden aşan
Ümmet oldu perîşân
Hurmet-i Nebî zî-şân
Yetiş Allah'ım meded

Zevk-i dünyaya daldık
Kibr ü riyâyâya bandık
Tevbe, amân aldandık
Yetiş Allah'ım meded

Gönderdin âyet âyet
Kur'ân gibi hidâyet
Bilmedik kadr ü kıymet
Yetiş Allah'ım meded

Sen Gaffâr u Rahîmsin
Afv u atâ Kerîmsin
Devâ dermân ferimsin
Yetiş Allah'ım meded

Medet

Kuluna gazâb etme
Dünyayı azâb etme
Biz eyledik sen etme
Yetiş Allah'ım meded

Soldu hayat gülleri
Sustu can büllbülleri
Açtık sana elleri
Yetiş Allah'ım meded

Narın erişti hemîn
Yükseldi âh u enîn
Yâ Dâfi'u yâ Muîn
Yetiş Allah'ım meded

Çâr köşe doldu âlâm
Kalmadı nişân u nâm
YâSettâr u yâ Selâm
Yetiş Allah'ım meded

Sen hastagâna Şâfi
Darda kalana Kâfi
Yâ Muâfi ey Âfi
Yetiş Allah'ım meded

Eyledik cürm ü hatâ
Aldanıp geldik mata
Selim'e eyle atâ
Yetiş Allah'ım meded

● Konuşturana: Hüseyin Kaya

Velud bir şairsiniz, senelerce şiire ara vermediniz, hayatınızın hiçbir döneminde sesinizi kısmadınız, başka türlere meylliniz olmadı. Şiirinizi bereketlendirin nedir?

Şiir yazmaya ortaokul son sınıfta başladım. Bunun sıkıntısını da çektim behresini de gördüm. Sıkıntısı; önümde bana yol gösterecek bir büyüğüm, bir ustam olmadı. Kendi kendime kafamı gözümü yarararak binlerce şiir yazıp yüzlerce mahalli gazetelerde ve dergilerde yayımlattım. Benimle beraber şiir yazmaya başlayanların çoğu kaybolup gittiler. Başta bir heves olarak başlayan şiir yazma serüvenimiz hâlâ sürüyor. Çok yazmanın behresi ise yazdıklarımı başka şairlerin şiirleriyle karşılaştırmama vesile oldu. Kendi yerimi belirmeme açısından bu kıyas güzel oldu.

Bu işin mekteplisi olmak isterdim ama maalesef alaylısı oldum. Bunun sıkıntılarını çektiğim zamanlar da oluyor fakat bazen de kendi kendimi şöyle avutuyorum: “Mektepli olsaydım kim ne der nasıl der diye kendimi bağlamak zorunda kalırdım.” İnsan Allah’tan ne isterse Allah kalbine göre veriyor.

Şiir biraz da yara işidir. Yaran varsa hem yârin hem yaren vardır. Gönül toprakları yâr ve yarenle sürülür, ekilir, biçilir. Ben bir taraftan sürmeye diğer taraftan da ekmeye çalışıyorum. Biçme işi ise benden sonraki nesillere kalacak düşüncesini diri tuttuğumuzdan Allah’ın gönlümüze düşürdüğü ilhamla şiirimiz bereketleniyor.

Dizinin dibinde oturacağım bir usta olsa her şey daha farklı olurdu, diyebiliyor musunuz?

Bırakın şiir yazmayı önümde bana yol gösterecek okuma programına tabi tutacak birisinin olmasını ne çok isterdim. Allah yüzüme bakmış ilk okuma talimlerine Mustafa Necati Sepetçioğlu, Tarık Buğra ile başlamışım. Şiirleriyle ilk tanış olduğum şairler ise Yetik Ozan, Necip Fazıl Kısakürek, Abdurrahim Karakoç, Niyazi Yıldırım Gençosmanoğlu, Bahaettin Karakoç, Dilaver Cebeci oldu. Biraz kendimi tanımaya başlayınca da Yunus Emre, Mehmet Akif Ersoy, Sezai Karakoç, Nazım Hikmet’i okudum. Geriye dönüp baktığımda da Allah’ın sevgili kulu olduğuma şükrediyorum. Bütün bunları okumadan Batı edebiyatından ya da günümüzdeki adıyla “dünya klasikleri”nden başlayabilirdim. O

zaman da nerde durduğum, okuduğum, anladığımı, yazdığımı, kime hitap ettiğim belli olmazdı. Günümüz şairlerine yazarlarına bir bakın, verdiği örneklerde batı birinci derecede öne çıkar. Hâlbuki bir milletin kendine özgü kültürel kodları vardır. Bir istesek de istemesek de bu kodlarla birbirimizi anlar ve çözeriz. Kılavuzun karga olursa kulağın da devamlı onun kaba sesiyle çınlar.

“Usta-çırak” meselesinin günümüzde yeniden yorumlanması gerekir mi?

Şiir talimi için beş yıl fena bir zamanlama değil. Bir usta, size beş yıl emek verirse ondan sonra kalfalık kuşağınızı bağlar. Ondan sonra birkaç yıl da bir başka usta yanında talim yaptınız mı şair olmaya aday oldunuz demektir. İlkokul ve üniversite arasındaki mesafeyi on beş yıl olarak düşünürsek beş altı yıllık bir çıraklık dönemi uzun bir dönem sayılmaz. Bunu göze alacak çırak bulunur mu, orasını bilmiyorum. Şimdiki gençler öküz olmadan göpe yanaşmaya çalışıyorlar. Ben üç beş tane çırak buldum ama ne yazık ki hepsi bir yıl çıraklık yapmadan ustalık kuşağını nasıl kuşanırım düşüncesiyle hareket edince iplerini üzerlerine attım.

Günümüzde ustalık yapacak çırağına karşı sebat gösterebilecek kaç tane usta var orasını bilmiyorum ama çırak adayı olmadığından maalesef bu müessese işletilmiyor.

Aslında hepten bu müessese kalktı demek de zor sanki. Günümüz şairlerinden bazılarının etrafında sebatla bekleyen gençler de geliyor aklıma. Bu isimler yarın bir gün icazetli şair sınıfına girebilecek mi?

Dışardan bakıldığında bu ilişkiler dediğiniz anlamda usta çırak ilişkisi gibi görünse de öyle olmadığını maalesef görüyor, duyuyor, biliyorum. Her ne kadar bazı dergilerin dergâhına kapak atanlar o dergâhın müridi gibi hareket etseler de maalesef ortada ne mürit var ne postnişin. Herkes birbirini kandırmaya çalışıyor. Kim söylemiş bilmiyorum ama kendisine atasına babasına rahmet olsun: “Kendisi himmete muhtaç dede, nerde kaldı gayriye himmet ede!”

Usta çırak ilişkisinin buğday merkezli değil himmet merkezli olduğu bilincindeyim. Günümüz gençleri buğdayın peşinde olunca ona göre

de şeyh buluyorlar. İşte bu bahse konu şeyhler yellendiğinde müritleri havayı büyük bir iştahla içlerine çekerek “Bu yaşıma kadar burnuma çektiğim en güzel koku” deme yalakalığını gösterirken şeyh de ona göre müridini taltif ediyor maalesef. Tabirim biraz kaba oldu ama yolumuzu aydınlatan, düşünce dünyamıza tohumlar eken Mehmet Akif Ersoy: “Sözüm odun gibi olsun, hakikat olsun tek” demiyor mu?

Bir şairin şair olup olmadığına her şiir okuyan her şiir yazan karar veremez. Hele üzerinden mevsimler geçsin, vitrinin önünde ya da önde ikinci koltukta cam kenarında yolculuk yaptığı kimsenin aklında kalmaz. Akılda kalan ise edep duvarına taş, kum, Horasan harcı, yumurta, su mu oldu yoksa böyle bir duvardan habersiz mi yaşadı, onu zaman gösterecektir.

Dergi demişken siz de seneler evvel güzel bir şiir dergisi çıkardınız. Dönem şartlarına göre hayli nitelikli bir dergi idi Kırağı. Sağ ya da muhafazakâr denilen kitlenin ilkleri arasında aslında çoğu yönüyle. Biraz Kırağı'dan bahsedelim. Kırağı, Tayyib Atmaca'nın lügatinde hangi manaları karşılar?

Kırağı Şiir Dergisi, rüştünü ispat etmeye çalışmayan bu alanda bir boşluğu doldurmak için ve üç kişinin bir yıl boyunca destekledi daha sonraki yıllarda ise kendi ayakları üzerinde duran, reklam almayan, okuruna gönderilen bir dergiydi. Özellikle üniversitelerin olduğu şehirlerin kitappeverlerinde en çok satan iki üç dergiden biri oldu. “Sağ muhafazakâr” denilen çevrelerde yetişen şairlerin yolu bir şekilde Kırağı ile kesişti. Hatta burada palazlanıp da edebiyat dergilerinin yayın yönetmenliğini yapan ahde vefadan uzak bir sürü insan oldu. Bütün bunların yanında yaklaşık otuz yıldır samimiyetinden bir şey kaybetmeden gönlümüze yakın duran yüzlerce arkadaşımızı bir araya getirdi.

Bir derginin varlığı ile yokluğu arasındaki mesafe hatıralarda kaldığı kadardır. Kırağı; dostluğu, kardeşliği, ahde vefayı ön planda tutan bir dergi olarak yola çıktı. Kaliteden ödün vermedi. 11 tane şiir kitabı yayımladı. Maddi imkânsızlıklar yüzünden kapanmayan belki de ilk dergi oldu.

Kırağı her önüne gelenin dergi çıkarmadığı bir zamanda kıt imkânlarla basıldı ama adından söz ettiren önemli bir dergi oldu. Kırağı'nın bende kalan en uzun hikâyesi ise geriye dönüp baktığımda kalbimi kalbine yaslayacağım onlarca dost ve ahde vefadır.

Kırağı yalnızca “boşluğu doldurmak” amacıyla çıkmamıştır muhakkak. Ne gibi ümitler ve hayaller vardı dergi çıkmadan önce zihninizde? Nasıl bir mecliste aldınız dergi kararını? Neler yaşadınız, hissettiniz o vakitler. Gerçi Sühan dergisinde “Kapanmış Edebiyat Dergilerinin Hikâyeleri” sayısında bir kısmını anlatmıştınız bu hikâyenin. Biraz daha dinleyebilir miyiz nasıl bir macera idi Kırağı?

Cengiz Coşkun askerliğini asteğmen olarak yapıp ve askerde biriktirdiği paralarla bir giyim mağazası açmıştı. Ben memuriyete yeni başlamışım ve Mehmet Durmaz öğretmenliği bırakmış, bir dershanede çalışmaya başlamıştı. Mehmet ve ben iş çıkışlarında Cengiz'in dükkânına gidiyor bazen irticalen deyişiyoruz bazen de şiir üzerine muhabbet ediyorduk.

Ben bu arada Güneysu dergisinden ayrılmışım, dergicilik tecrübem var. O zamanlar taşrada ciddi bir edebiyat dergisi olmadığı gibi şiir dergisi de yoktu. Taşrada bir dergi çıksın ama büyük şehirlerde çıkan dergilerin kalitesinde olsun düşüncesiyle oturup projeler ürettik ve bu projeler sonucunda masraflarını üçümüzün karşılayacağı ve para ile satılmayacak bir dergi fikri çıktı ortaya.

Bir dergi, aynı zamanda gönül akrabalığı kuraçığımız insanlarla “bizim de hem bu çağa hem de bizden sonraki çağa söyleyecek sözümüz var” demek için yayın hayatına başlayan bir dergi oldu. Bir dergi, böyle düşüncelerle doğmamış bir dergi ise kapandığında bir ağaçtan düşen yaprak kadar hükmü olmaz.

Kırağı, yola çıktığında üç kişiydik ama yolda bize katılan gönül akrabalarımızın da samimiyeti sayesinde kendi kendine yeten reklam almadan çıkan bir dergi oldu. İlk defa bir şiir dergisi hem 45 günde bir hem de her sayısı farklı bir renkte basılan belki de tek dergi oldu.

Osmaniye'de ofset baskı yapan ilk matbaa ile Kırağı'yı basması için dolar üzerinden anlaşma yaptık ama matbaacı sözünde durmadı. Her sayıda dolar üzerinden farklı fiyatlar istemeye başladı. Bu arada Cengiz Coşkun'un işleri bozuldu. Şimdiki kafelere benzer bir kıraathane açtık ama burası da yürümedi ve Cengiz Coşkun Çorum'a taşındı. Kırağı için geniş bir büro tuttuk ve evlerimizdeki kitaplarımızı buraya taşıdık. Bu arada bir bilgisayarımla oldu ve gelen şiirleri daha rahat okunsun diye bilgisayar ortamına aktarıyorum ve çıktı alıp öyle dizgiciye gönderiyorum. Dizgici dizdikten sonra dergi nerede, hangi ilde basılıyorsa oradan bir ar-

kadaşımız tashihini yapıyor ve dergi böyle zor şartlarda basılıyordu. Bu zor şartlara rağmen 11 şiir kitabı yayımladık. İlerleyen dönemde yeni edebiyat dergileri çıkmaya başladı ve bize gelen şiirlerin kalitesi düşmeye başladı. Bunun üzerine dergiyi kapatma kararı aldık ve 27. sayıyı kapanış özel sayısı yaparak edebiyat dünyasından çekildik.

O zaman dergi Konya'da basılıyordu. Burhan Sakallı, derginin bütün işleri ile ilgileniyor ve dergi basıldıktan sonra otobüse veriyordu. O zamanlar Osmaniyede otogar yoktu. Otobüs, bir petrolde duruyor, ben otobüsü o petrolde karşılıyor dergiyi alıyordum. Eski bir mobiletim vardı. Derginin birazını kucağımı diğerini de arka sepetliğe alıp büroya getiriyordum. Son sayının geldiği o gün dergiyi büroya getirdiğimde kutuları açıp dergiye bakamadım. Ancak dergiyi abonelerine gönderdikten sonra ağlayarak derginin kapağına dokundum ve günlerce kendime geledim.

Aradan bir yıl geçtikten sonra Kırığı'da yazan arkadaşların ısrarları sonucu tekrar edebiyat dünyasına döndük ve bu dönüşümüzde Kırığı sadece şiir dergisi olmadı. Deneme ve hikâye de yayımlamaya başladık. İkinci dönemin ilk sayısı yani 28. sayı Kahramanmaraş'ta Mehmet Narlı'nın ilgilenmesiyle çıktı. On gün içinde kitapçılara bıraktığımız dergilerin tümü tükendi. 28. sayının ikinci baskısını yaptırmak zorunda kaldık. Bu arada Cengiz Coşkun'un Çorum'dan da İstanbul'a taşındığını söylemeden geçmeyelim. İstanbul'da bir reklam ajansında çalışıyor, derginin aydınlar çıktıklarını otobüsle gönderiyor biz de nerede matbaa bulursak orada bastırıyoruz.

Dergi kısa zamanda kendini toparladı, kitapçılarda aranan bir dergi oldu ve hiç bir dergimiz geri iade edilmedi. Cengiz bir ara Osmaniyeye döndü ve bir sebep göstermeden dergiden ayrılmak istediğini ve dergiyi Mehmet Durmaz ile benim sürdürmemi istedi. Cengiz çekilince Mehmet de çekileceğini ve benim dergiyi tek başıma sürdürmemi istedi. Uzun süre kendi kendimle cebelleşip durdum. Derginin asıl yükü zaten benim üzerimdeydi ve dergiyi devam ettirebilirdim.

Üçümüz bir sacayağı gibiydik. Onların yerini dolduracak başka arkadaşlarımız vardı ama belki de Mehmet ve Cengiz'in ayrılışını kimseye anlatamayacağımdan istemeyerek de olsa bir daha çıkmamak üzere derginin kapanmasına son kararı ben vermiş oldum.

Kırığı devam etseydi belki daha güzel işler yapacaktı ama demek ki Kırığı'nın ömrü de bu kadarmış vesselam.

Eskişehir'de de bir dergi maceramız oldu, buna da değinelim derim. Kırığı kadar aşikâr olmadı Ardıç'ın serüveni galiba. Ardıç dergisinde de Kırığı'daki heyecan, ruh var mıydı? Farklı bir ildeydiniz ve Kırığı'nın üzerinden epey zaman geçmişti. Yeniden dergiciliğe sizi iten sebepler nelerdi?

Eskişehir'deki sürgün yıllarımda okumak ve çok az yazmak üzerine planlar kurmuştum ama Osmaniyedeki hesap, Eskişehir'e uymadı. Beni Eskişehir'e davet eden Burhan Sakallı hem Kırığı şairleri arasında önemli bir yere sahip hem de Kırığı'nın Konya'daki tashih, baskı, dağıtım işlerini omuzlayan, kalan dergileri otobüse yükleyip Osmaniyeye gönderen kadirşinas bir dosttu. Odunpazarı Belediye Başkanı olmuş, bize de davetine icap etmek düşmüştü. Ardıç dergisi biraz da Burhan Sakallı'nın fikriydi. Mustafa Özçelik ağabey de bu arada Başkan Danışmanı olmuştu. Eskişehir'de muhafazakâr kesimin sesinin soluğunun çıkmadığı dönemlerdi. Mustafa Özçelik, Fatma Şengil Süzer, Mehmet Konukçu, Bilal Akan ve dergimizin sahipliğini üstlenen Burak Kılıç isminde bir arkadaşla yola çıktık. Gayemiz, uzun süredir bir yerlerde yazmayan daha doğrusu kendine çekilen şairlere yazarlara ulaşarak onları tekrar edebiyatla barıştırmaya çalışmaktı ama bunda başarılı olamadık.

Eskişehir'de iki üniversite olmasına rağmen muhafazakâr kesimde kültür ve sanatın içini dolduracak insanlara ulaşmakta zorlandık. Hatta Türkiye Yazarlar Birliği Eskişehir Şubesini açtık ama devam ettiremedik.

Ardıç dergisinde Kırığı'daki heyecanı yaşamak elbette mümkün değildi. Ataların şu sözü buraya iyi gider herhalde: "At bulunur meydan bulunmaz, meydan bulunur at bulunmaz." Geriye dönüp baktığımda ise 18 sayılıklı da olsa hoş bir seda bırakmak güzel bir şey diye düşünüyorum.

Belki muhabbetin biraz dışında bir konu ama yine de sormak istiyorum. Sizin ifadenizle "Kendine çekilen şair ve yazar"lar sizce niçin edebiyata küsüyor bir süre sonra. Sizin de var yazma hususunda değilse bile yayımlama hususunda sizin de bu tarz küskünlükleriniz oluyor mu mesela?

Kendine çekilmeyi biraz da içimde yazmayı, yaşamayı sürdürmek anlamında kullanıyorum. Şair/yazar/insanın belli bir süre böyle bir hayatı yaşamak zorunda kalması da bir bakıma uzlete çekilme olarak kabul edilebilir. Konuyu biraz daha derinden alırsak bunun adına "itikâf" da diyebiliriz. Bu uzlete çekilme ya da itikâf süresince insan çevresini

ve kendisini gözlemler. Yapmak istediklerini planlar, yaptıklarını gözden geçirir. Candan ve candan dostlarını birbirinden ayırır. Kendisi için mi yoksa kendisinden sonraki nesillere olan borcunu ödemek için mi yazdığına karar verir.

Aslında kendime çekilmeyi biraz da iç hesaplaşma olarak görüyorum. Yazmak ve yayımlatmak tamamen yazan ve yayıncının arasındaki samimiyetle doğru orantılıdır. Yazdığımız dergilerde ya da kitaplarınızın yayımlandığı yayınevleriyle ne kadar gönül akrabalığınız varsa o kadar verimli olursunuz. Her ay sekiz dergide; sekiz şiir, dört yazı yayımlıyorsanız ya sizde bir sıkıntı var ya da dergi yönetmeni tarafından dolgu malzemesi olarak kullanılıyorsunuz demektir. Kendine çekilen şair ve yazar da bu durumdan vazife çıkararak köşesine çekiliyor, davet aldığı dergiler kendine uymuyor, kendisinin yazmak istediği dergilerdeki köşelerse çoktan tutulmuş, bundan dolayı pek bir yerde görünmek istemiyorlar.

Gönül rahatlığı ile şu dergi benim yazacağım dergi diyemiyorum çünkü edebiyatta farklı bir yerde durmam “köylülük” olarak algılanıyor. İşin kötü tarafı bizi böyle suçlayanların da şehirde bedevi gibi yaşadıklarını biliyorum.

Evet, tarz olarak farklı bir yerde duruyorum. Aslında bana göre farklı bir yer değil, olmam gerektiği yerdeyim ama yaşadığımız çağda geleneksel şiir ya da serbest şiir deyince ne anlaşılması gerektiğinin içi hâlâ doldurulamadığından herkes kavram karmaşalarından istifade ederek işi geçiştirmeye çalışıyor. Bütün bu olumsuzluklara rağmen söylemem gerekenleri daha doğrusu gelecek nesle karşı sorumluluğumu yerine getirmek adına söylemeye çalışıyorum.

Bir şair/yazar/insan dünyadaki zamanını “Lale Devri” olarak geçirirse kendisinden sonra gelecek insanlar onun kemiklerine söver. Akletmek/fikretmek/yazmak/yaşamak sorumluluk almak demektir. Ya da Derviş Yunus’un: “İlim ilim bilmektir/İlim kendin bilmektir/Sen kendin bilmezsin/Ya nice okumaktır” diye sözü özetlediğidir.

Sizce zaman ayıklayacak mı bazı şeyleri, bahsettiğiniz tavırla yayıncılık yapan dergileri ya da bu dergilerde yayımlanan ürünleri mesela? Ümidiniz var mı buna dair? Ümidimiz olmalı mı? Tamam, biz bildiklerimizden mesulüz ancak ya bundan sonrasının edebiyatı, sanatı böyle ise ve böyle kalacaksa sonraki nesle? Bunu da düşündüğünüz oluyor mu?

Çinlileri sevmem ama zannedersen bir ata-sözlerinde “Geleceğin köprüsünü bugünkü nesiller yapar” derler. Günümüz şair/yazarlarından çok azının yazdıklarını okur daha ziyade bizden önce ya da bizlerden büyüklerin yazdıklarından besleniriz. Günümüzde adı ağızlarda sakız olan ama edep ve edebiyat adına cürmü kadar bile yer tutmayan yüzlerce şair/yazar var. Ne yazarlar ne söylerler, neyden haber verirler, bizi nereye götürürler kimse bunun hesabını yapmıyor.

Günümüzde yayımlanan dergilere şöyle bir bakın. Dergi yönetmenlerine sorsanız derginin bir yayın politikası vardır ama gelin görün ki bu politikanın ne olduğunu kendileri de bilmiyorlar. Bir şair/yazar aynı ayda onlarca dergide yazıyor. Bu ne veluttuk kardeşim? Şair misin? Yazar mısın? Pazarlamacı mısın ya da megaloman mısın? Soru işaretlerini uzat uzatabildiğin kadar.

İnsanın gönül bağı kurabileceği bir dergi olur, haydi bunu biraz çoğaltalım üç olsun ama dördüncü dergi varsa bunun arkasında başka hinlikler ararım. Zaman zaman benim de bir ayda üç dört dergide yazım ya da şiirim yayınlanır ama şu dergi de benim dergim dediğim bir dergi yok son on yıldır.

Biz yaşadığımız bu çağda bir edebiyat köprüsü kuruyoruz. Bu köprünün kilit taşı köşe taşı, araya dökülen kırıntı taşlar, kumu, yumurta akı, suyu kim olacak belli değil ama bu köprü yapılacak. Önemli olan bu köprüde bir kum tanesi ya da bir su damlacığı kadar bile olsa işe yararlı olup olmadığımızdır.

Geçmişten günümüze ne kadar dergi çıktı bilmiyorum ama kaliteli ürünler yayımlayan dergilerin adı, her devirde yenilenecek bir sonraki devre taşınmıştır. İyi şair/yazar da bir ardıç tohumu gibidir. Derginin birisinde tutunacak bir yer bulur ve yıllar sonra bir ardıç ağacı olur.

Bu hususta çok konuştum biliyorum ama sözün özetini bulmak için de bir sürü arayış içine girmem gerektiğinin farkındayım. İşin özeti şu: Nasıl bir hayatı yaşıyorsanız o hayatın edebiyatına, sanatına, kültürüne katkı sunmaya gayret edersiniz.

Hayatımızın inişleri çıkışları olduğu gibi bu bohem edebiyatın da inişleri çıkışları olacaktır. İnsana dokunmaya başladığımız andan itibaren hayata da dokunmaya başlarız inşallah.

I Sonet

Ölür bələyində yaz çiçəkləri,
Ətrini küləklər alıb aparır.
Arılar sevməyir hörümçəkləri,
Çünki torlarına salıb aparır.

Vədəsiz yağışın izi dərinədə,
Küləklər şütüyür hey harın-harın.
Bəxti gətirməyir böcəklərin də,
Dönürlər yeminə qarışqaların.

Bülbüllər avazla oxuya bilmir,
Sevənlər həvəslə toxuya bilmir,
Sevdiyi qızların saçına çələng.

Mələşən quzular çəməndən küsür,
Çaylar yağış altda çiməndən küsür,
Nədən tərənir bəs bu yaz belə ləng.

II Sonet

Nədən tərənir bəs bu yaz belə ləng
Nədən Günəş canı isidə bilmir.
Gedir qışla yazın arasında cəng,
Qulaq deyiləni eşidə bilmir.

Biz kimik baharın ömründən kəsib,
Calayaq sərt üz lü qışın ömrünə.
Sanki tarlalarda qara yel əsib,
Boynubükük qalan xışın ömrünə.

Süfrə hər fəsildə çörək istəyir,
Süfrəyə gələnlər əmək istəyir,
Kimsə qəbul etməz belə ərkləri.

Qoymayın sifətlər boza dönüşsün,
Qoymayın ürəklər buza dönüşsün,
Günəş də isitməz buz ürəkləri.

III Sonet

Günəş də isitməz buz ürəkləri,
Mərhəmət yoxdusa, o cana hayıf.
Yüklər qançır edər hey kürəkləri,
Gödənə qul olan insana hayıf.

Yenə min ümidlə açılar sabah,
Baxışlar dikilər sökülən dana.
Xalqın ruzisini bol eylə, Allah,
Qoyma möhtac olsun insan insana.

Olsa, dəyanəti əlindən gedər,
Olsa, ləyaqəti əlindən gedər,
Ehtiyac öldürər ruhu, edər çəng.

Dəyişər dünyanın gərdisini də,
İtirər döyünmək vərdişini də,
Əgər dəyişməsə qəlblərdə ahəng.

● Mustafa Işık

Denize Selâm

ismini dilime nakşedeceğim
fermana mührünü vur yeter, güzel.
yalnız gezip durma sevda çölünde
yokluğun varından bin beter, güzel.

yurt tuttun kalbimin تنها yerini
kestiğin boynuma koydun serini
kabuksuz yarama serdin terini
bipervan arından bin beter, güzel.

emsal-ı mecnundur suskunca hâlim
menzil-i maksuda varmıyor zalim
mabet aratıyor dertli ahvalim
kârın zararından bin beter, güzel.

hayatı çinceden zor bulur şair
menekşe rengini mor bulur şair
gönlünde her daim kor bulur şair
rüzgarın harından bin beter, güzel.

denize selama duralım senle
mevtayla kelama varalım senle
ipekten ibrişim saralım senle
düzlüğün yarından bin beter, güzel.

elif kametinle gez mezarımda
sen atan kalbimi sez mezarımda
en güzel şiirin yaz mezarımda
kabrim diyarından bin beter güzel.

● Ali Çolakoğlu

Umudumuz Çocuklar

Ay-ulduzlu gök bir balon uçuydu
Kaldırın başıyız baxın çocuklar
İlim irfan sanat ardına düşün
Ay ay üskeklere çıxın çocuklar

Unutmayın yurdu ata ilini
Her zaman siyleşin ana dilini
Can verseyiz salmayın hak yolunu
Milletin şafakı yaxun çocuklar

Allah'ın dinini hak ayetini
Ana babayızın vasiyetini
Öğretmenin her söz her hikmetini
Kulaklarıyıza taxın çocuklar

Ana yurda yaban ayağlar girmiş
Bahçe bağımızın yemişin dermiş
Yurt üstüne gece örtüğün sermiş
Mum kimi canıyız yaxın çocuklar

Milletimiz için hele fırsat var
Bizi kurtarmağa ilim sanat var
Gülen üzüyüzde âb-ı hayat var
Coşğun çaylar kimi axın çocuklar

● Hasan İldiz

Anemon

Alyam, sevdikçe büyüyen anemon çiçeğim
Ah ekber ruhu yerin, kanadı kanayacak
Ben o sıcak günlerin birinde geleceğim
Dokunduğum her yerin dillenip konuşacak
Alyam sevdikçe büyüyen anemon çiçeğim.

Leylim bir geceyim, masalında Şehrazat'ın
Bin birinci hikâye, benim doğum saatim
Sulara akıtın beni, rüzgârın önüne katın
Mevsimler ılık hâlâ, gül kokuyor bak etim
Leylim bir geceyim, masalında Şehrazat'ın.

Yaralı bir kuş gibi yaşadığım bu melâl
Biraz buğusu aşkın, biraz cennet kokusu
Kaç mevsim gördüğüm, hayal içindeki hayal
Senin sol göğsünde bir güvercin uykusu
Yaralı bir kuş gibi yaşadığım bu melâl

Ah o beyaz gece, dudağı leylaklı mevsim
Belki on bin yıldır at sürdüğüm yasına
Ah o kutsal yağmur, etimde hissettiğim
Dağılan kırkikindim, kalbimin atlasına
Ah o beyaz gece, dudağı leylaklı mevsim

● Cafer Cabbarlı

Qızım/Kızım

Fikrini vermə nə elmə, nə də ürfanə, qızım!
Çoxdur elmin zərəri din ilə imanə, qızım!
Oxuyub elmi, evin eyləmə viranə, qızım!
Yoxdur elmin səməri qövmi-müsəlmanə, qızım!

Dərsü məktəb sözün, ol lal, gətirmə dilin;
Qələmi xarici məzhəb kimi alma əlinə,
Vurma ləkə daha, Allahı sevərsən elinə,
Elm bir şeymi, verə mənfəət insanə, qızım?

Nə rəvadır salasan möhnətə qəmsiz başını,
Edəsən xalqın arasında xəcil qardaşını;
Get bişir evdə, bala, düşbərəni, bozbaşını,
Verginən meylini xingalə, fisincanə, qızım!

Otur evdə, atanın eylə pinə çul-çuxasın;
Ananın bitləginən sübhü məsa baş-yaxasın.
Elm üçün insan atarmı atasın, həm anasın?
Ağlını başına yığ, heç olma divanə, qızım!

Evdə ol, çıxmaginən sən, bala, bir dəm eşiyə;
Et təmiz, yaxşı süpür, diqqət elə ev-eşiyə;
İnəyə yem veribsən, qulluq elə it-pişiyə;
Bəsləyib, sonra sula, yaxşı bax heyvanə, qızım!

Yaşın oldu on üç, ay qız, səni verrəm bir ərə,
Bir müqəddəs kişiyə, pulluya, bir bəxtəvərə;
Vermərəm boynu qıraxmallıya, ya injenerə,
Razı olmam düşəsən zülm ilə zindanə, qızım!

● Basri Doğan

Yüzleşme

Sonbahara yelken açtın ne kaldı ki kışa gönül.
Bezm-i Elestteki sözü unutmadan yaşa gönül.

Kaygı sarıp etrafını tenhalara çekilmeden
Muhabbeti feda ettin hangi mühim işe gönül.

Gök gürlerse, şimşek çaksa hayret dolu bakışlarla
Gölgelerin peşi sıra gezdin şaşa şaşa gönül.

Ataletin çamuruna gömülerek bu dünyada
Kim kaybetmiş, sen bulasın rahat, huzur, neşe gönül.

Bülbül olmak yaraşırdı gonca gülün diyarında
Bir serapa kapılarak aldanırsın düşe gönül.

Yalnız geldin bu âleme yapayalnız gideceksin
Hevâ, heves terkisinde ömür gitti boşa gönül.

Aynalarla yüzleşmeden terk-i diyar eyleyerek
Yeryüzünde gizlenecek var mı kuytu, köşe gönül.

Delikanlı zamanların geçti yaz yağmuru gibi
Sırtın gelmez sandın belki, bin hamleyle tuşa gönül.

Aslı toprak bedenini gezdirerek bunca zaman
Bağlandığın her ne varsa kaçtı koşa koşa gönül.

Rüzgârlara kapılarak düştün umudun peşine.
Sarıldığın hayalleri dönüştürdün kuşa gönül.

Durulursun sandım ama tükenmedi arzuların
Bekledim ki takıldığı yokuşları aşa gönül.

Coşkun akan sele meylin, berrak sular uzağında
Müstahaktır şu başımı vursan taştan taşta gönül.

Sevda yüklü kervanları terk ederek yol aradın
Yolda kaldın; gönüllerden, gözden düşe düşe gönül.

● Kirman Rüstəmli

Bənövşəm

Çox çalıştım, bu dünyada karım yox,
Səndən başqa cah- cəlallı varım yox.
Qış gəlibdir dağlarımda qarım yox
Yaz gələndə görüşerek, bənövşəm.

Adın çəkməm, nərgiz məndən inciyər,
Yaz gəlməsə qar altında linciyər,
Səni kimsə dərər, bil mənimsəyər,
Söylə, nə vaxt bir düşərik, bənövşəm?

Gülləri dər, dəstə-dəstə dəstələ,
Mahnı düzəlt, sən onları bəstələ,
Yalqız qalma, hərdən sən məni səslə,
Qoy yaradaq biz bir birlik, bənövşəm.

Hər yan güldür, boylanıblar, boya bax,
Çəmən dolu al çiçəkdir, saya bax,
Sən boy atma, nə özünü oda yax,
Başdan başa sən bir sirlilik, bənövşəm.

Bənd qalandı qol-qol oldu uşaqlar,
Sədd yaratdı qırılmayan qurşaqlar,
Həbs edildi bircə -bircə dustaqlar,
Göz yaşların suyu dirlik, bənövşəm.

Dözənmədim bəndi qırdım, ayırdım,
Özüm üçün möhkəm qala qayırdım.
Atılaraq o qalanı mən yardım,
Mən də vardı bir fənd, girlik, bənövşəm.

● Metin Özarslan

Gönül Dağı

Muhabbet ilmeği atılan yerde
Örülür sevdanın gönülde ağı
Maşukun bakışı mağrur sergerde
Âşığa vurulan bin gönül dağı

Mızrap dokununca aşk ile tele
Bir ömür beklenir belki yâr gele
Dışından pek kavi görünse bile
İçinden yıkılır her gönül dağı

Sırtta değen kara sevda değneği
Kavurur hasretin odu sineyi
Yâr batırır yırtık kalbe iğneyi
Attığı her teyel gönülde ağı

Altında üstünde kalınmaz belde
Uzaktan selam da salınmaz belde
Naçar kuşatılıp alınmaz belde
Âşığın sevdada gönül durağı

Bitmez hikâyesi kadim cenklerin
Gözlerde kan/at/lı uçan renklerin
Kıymeti ölçülmez şol mihenklerin
Süveyda karası gönüldür ağı